

La ponència ideològica del congrés d'ERC

L'Esquerra i l'esquerra

ERC afrontarà al mes de desembre un congrés de definició ideològica. EL TEMPS ha tingut accés a un esborrany de la ponència que presenta les noves formulacions progressistes de l'històric partit republicà.

Es l'hora d'una esquerra laica no-utòpica, allunyada de les ortodòxies ideològiques immutables o de les doctrines polítiques, religioses o pseudo-religioses inviolables. És l'hora d'una esquerra còmoda amb els valors majoritaris dels catalans". Aquest és un fragment de l'esborrany de la ponència ideològica que Esquerra Republicana de Catalunya debatrà en el proper congrés, previst per al mes de desembre. El text al qual ha tingut accés aquesta revista és un primer esborrany de la ponència, que fou lliurat als militants del partit dissabte passat, en el marc del consell nacional, per tal que hi presentin esmenes.

La ponència, titulada, "Principis bàsics d'Esquerra Republicana de Catalunya", ressitua ideològicament el partit de Colom partint dels principis bàsics del 1931, bo i emmarcant-lo dins "el conjunt de l'esquerra democràtica i crítica". A més de reivindicar el republicanisme com a forma d'entendre la democràcia, el text invoca com a fonts ideològiques del partit la socialdemocràcia escandinava, la tradició federal i confederal de l'esquerra republicana, el liberalisme progressista, per la seva defensa dels drets humans, l'ecologisme i les aportacions dels moviments feminista, pacifista i antiracista. Els autors d'aquesta ponència, integrats al si d'una comissió de redacció, han estat el diputat Jordi Portabella, l'ideòleg republicà i membre de la permanència, Josep Hugué, el número dos de les JERC, David Minnoves, i el diputat Jaume Rodri.

La introducció de la ponència justifica la necessitat de renovar els principis ideològics d'ERC, atesa la nova conjuntura

mundial sorgida després de la caiguda del mur de Berlín, però també "pel paper emergent d'ERC com a futur i pròxim relleu progressista de la majoria de centredreta que governa Catalunya des de l'any 1980". La mateixa introducció també fa palesa la intenció del partit de ser punt d'encontre de molts sectors ideològics di-

com a nord de qualsevol actuació política. Un projecte ètic".

EL "IUS VOLIS"

En el primer apartat ERC fa una llista dels drets individuals que defensa i defineix el model d'organització política que propugna: "la república federal i municipalista", amb l'aplicació del principi de subsidiarietat "cap avall". En el terreny de l'administració pública, parla de desburocratitzar les estructures estatals i d'eliminar superposicions de nivells administratius, i reclama "la utilització de formes de gestió pròpies de l'economia privada per a la prestació de serveis públics", a fi de fomentar-ne l'eficàcia i la productivitat. Pel que fa als partits, ERC es declara favorable al sistema de llistes obertes i a la fi de la immunitat parlamentària. Tancant l'apartat de

La ponència ideològica d'ERC afirma que la ciutadania de les persones parteix del "ius volis".

CARME PUERTOLAS

ferents, de mantenir-se en el terreny d'una definició ideològica oberta, circumscrita per l'arc global del progressisme. Concretament, s'hi afirma que "una esquerra d'una nació sense estat ha d'aglutinar el màxim possible de forces progressistes, sense la precisió de matisos que es poden permetre el luxe les esquerres que ja disposen d'un estat propi". A més de la introducció, l'esborrany de la ponència recull quatre apartats més, anomenats "La llibertat de les persones i la seva igualtat. Un projecte republicà", "L'equilibri en la producció, distribució i conservació dels recursos. Un projecte d'esquerra", "La nació com a àmbit primari de sobirania col·lectiva i de solidaritat i lleialtat. Un projecte català", i "Els valors humanistes

drets individuals, hi ha el capítol de ciutadania, que fa una de les aportacions més noves de la ponència. "Per ERC és català qui vol ser-ho, sense distinció de lloc de naixement, d'origen familiar, de raça i de religió", afirma el text. Aquesta definició, inspirada pel professor de la Sorbona de París i militant d'ERC, Lluís Sala Molins, estableix que la ciutadania parteix del "ius volis", del dret de la voluntat, i està per sobre, segons defensa la ponència, del dret de sang o del dret de territori.

En el segon apartat, ERC defineix el seu bloc social en tant que partit d'esquerres com el de "la gent que treballa". Aquesta terminologia inclou "obers, empleats, autònoms, petits i mitjans empresaris, comerciants, pagesos i pescadors". Entre les

propostes d'aquest apartat, a més de defensar l'economia productiva respecte a l'especulativa i de propugnar la redistribució de la riquesa, ERC proposa una "legislació antitrust" i un suport fiscal a les Pimes, cooperatives, societats anònimes laborals i als autònoms. En matèria laboral, el text aposta per una política de flexibilització laboral, "sempre i quan vagi acompanyada per un subsidi d'atur digne" i altres mesures socials, per la reducció de la jornada laboral i la corresponsabilització conjunta de treballadors i empresaris en la marxa de les empreses. Pel que fa a les prestacions socials, ERC defensa l'estat del benestar, tot i que la crisi obliga a fer que l'estat sigui "el mínim necessari", no pas a través d'una privatització "salvatge", sinó de compensar aquesta disminució del sector públic amb "l'engruiximent d'un sector públic civil format per sectors privats o voluntaris". Finalment, l'apartat es completa amb aspectes més generals, com la defensa d'un model de "desenvolupament sostenible", que preveu un consum limitat per les possibilitats ecològiques i un ús "racional, eficient i raonable" dels recursos.

DUES INDEPENDÈNCIES POSSIBLES

En tercer lloc, l'apartat sobre el "projecte català" incorpora com a principal novetat l'explicitació de com ERC entén que pot ser assolida la independència. El text preveu dues possibilitats: la ja coneguda i explicada per Colom, de la majoria electoral de forces favorables a la independència que la proclamen unilateralment i després negocien les fórmules de transició; i l'altra, fins ara no coneguda, que considera la possibilitat d'aconseguir la independència en el marc d'una "crisi generalitzada de l'estat espanyol" que obligués a "acordar amb les nacions i pobles que ho desitgessin un model comú de transició cap a l'Europa de les Nacions". Aquesta segona fórmula no descarta pas una solució confederal transitòria, prèvia a una independència en el marc europeu. El text també fa referència a la possibilitat que aquest procés d'independència es produïxi de forma esglaonada, atesos "l'estat d'esquarterament" i els "diferents graus" de conscienciació de la nació catalana. En darrer terme, l'apartat també fa referència al model de seguretat que proposen els republicans, "basat en la legitimitat democràtica i cercant sempre la pau". ERC és partidària d'una "defensa armada" de caràcter defensiu i coordinada amb les Nacions Unides.

Jordi Portabella, a la dreta, ha estat un dels autors de la ponència ideològica.

JORDI MOHERA

Finalment, el quart apartat, referit a l'ètica, posa molt d'èmfasi en els valors. La ponència defensa un pragmatisme i un realisme polític guiat per "valors sòlids". Aquests valors, segons el text, són els que provenen del cristianisme i l'humanisme laic, recollits per bona part de la nova es-

querra europea. En aquest terreny ERC advoca per fer coincidir el progrés tecnològic amb el progrés social, per tornar a la política el seu caràcter de servei públic i per potenciar la "responsabilitat col·lectiva" en els afers comuns.

Totes aquestes propostes, recollides en aquest esborrany, són el punt de partença d'un debat que conduirà, al mes de desembre, a l'establiment d'una nova definició ideològica d'ERC. Aquest procés no significarà pas, segons que ha explicat Jordi Portabella, un tomb a l'esquerra del partit, perquè, en paraules pròpies, "ERC es manté a l'esquerra, que és on ha estat sempre". Tant Jordi Portabella com Josep Hugué, maquinistes de la comissió de redacció de la ponència ideològica, coincideixen a dir que ERC cal que mantingui unes posicions centrals en el marc de les esquerres, atesa la seva condició d'únic partit independentista. Per Hugué, "ERC té l'obligació d'oferir un ampli ventall de sensibilitats progressistes, perquè ens falta l'instrument principal per a aplicar una política d'esquerres, l'estat". Això no vol dir, segons el mateix portaveu, que ERC sigui "un partit d'unitat nacional, que no ho és", ni que tingui un "poti-poti" ideològic, sinó que "recull una visió sintètica dels elements més positius dels diferents corrents progressistes del món". Els dos membres de la comissió confien que l'esborrany tindrà una acceptació majoritària entre la militància del partit, tot i que preveuen que hi haurà moltes esmenes, que Portabella espera que siguin "en sentit positiu".

José Hugué, un altre dels ideòlegs d'ERC.

ARXIU

Pere Martí